

**Spolupráce výtvarného pedagoga
s vyučujícími jiných předmětů
a s galerijními pracovníky.**

**Vzájemné vazby výtvarného
a literárního projevu.**

Jarmila Hubrová 266599
Metodika galerijní pedagogiky GP3MP_MGP
vyučující Mgr. Alice Stuchlíková
Jaro 2012

Spolupráce výtvarného pedagoga s vyučujícími jiných předmětů

Znamená v praxi využití mezioborového přesahu v rámci propojení dvou a více předmětů dohromady a následné uskutečnění vícečetného výtvarného programu majícího určité rysy:

- **Projekt – v rámci uplatnění projektové výuky**
 1. Využívá a propojuje **mezipředmětové vazby**.
 2. Výtvarný pedagog získá potřebné **materiály od kolegů** a projekt si **realizuje a řídí sám** v rámci vlastní výuky.
 3. Výtvarný pedagog může takový projekt **sám předpřipravit** a jeho **kolegové se spolupodílí** na jeho realizaci v **době vyučování i mimo tuto dobu**.
 4. Váže se na **určité téma**, které může být **aktuální** (např. v určitém ročním období - Vánoce, Velikonoce, Halloween v zahraničí atd.), nebo na **volné téma**, které si výtvarný pedagog zvolí na základě inspirace (viz. ot. 5.B.).

Spolupráce výtvarného pedagoga s vyučujícími jiných předmětů

- **Školní výtvarná dílna**
 1. Akce pro **třídu** či celou školu.
 2. **Jednodenní, několikadenní.**
 3. Mohou se zapojit **všichni pedagogové** a **činnosti si rozdělit.**
 4. Možným výstupem může být **prezentace** hotových děl či produktů prostřednictvím **vernisáže, výstavy, jarmarku** spojeného s prodejem výrobků atd.
- **Seminář, kurz**
 1. **Výchovně-vzdělávací program** vedený buď samotnými pedagogy školy nebo i ve spolupráci s **externím odborníkem**, případně samostatný výjezd do některé instituce (školy, galerie, muzea atd).
 2. Školy a výstavní instituce nabízejí mimo jiné také **semináře, kurzy** a **programy pouze pro učitele** (dále také **konference** a **symposia** nejrůznějšího typu).

Spolupráce výtvarného pedagoga s vyučujícími jiných předmětů

Cíle spolupráce:

1. zprostředkování **zážitku**
2. zpestření výuky s ohledem na **školní osnovy**
3. podpora schopnosti organizace **práce ve skupině**
4. **motivace** žáků ke **kreativnímu** vyjádření
5. **motivace** k zamyšlení se nad **vzájemnými vztahy předmětů**, uchopení i zdánlivě „neužitečného“ a uplatnění v **praxi**
6. budování a rozvoj **spolupráce** v žákovském **kolektivu**
7. v případě kooperace žáků odlišného věku **prevence šikany**

Spolupráce výtvarného pedagoga s vyučujícími jiných předmětů

- Existuje řada **portálů** zaměřených na sběr kvalitních a **užitečných materiálů, textů, rad, pomůcek**, obsahujících **nápady a tipy** na **projekty, tvořivé dílny...** V podstatě plní funkci „**učitelé sobě**“.

1. <http://clanky.rvp.cz/>
2. <http://www.projektovavyuka.cz/>

Spolupráce výtvarného pedagoga s galerijními pracovníky

Předpoklady spolupráce:

1. Je třeba, aby pedagog společně v galerijním pracovníkem objevili a rozpoznali **vzdělávací** a **výchovnou** hodnotu muzea **pro své vzdělávací záměry**.
2. Aby se tak v muzeu, galerii odehrávaly takové aktivity, které **škola sama nemůže nabídnout či zajistit**.
3. Návštěva by měla být **předem koncepčně připravena** a **odsouhlasena** z obou stran (galerijním pracovníkem i učitelem), aby byla co **nejefektivnější**.
4. Výtvarný pedagog by měl vybrat co **nejadekvátnější část expozice** či výstavy.
5. Po uskutečnění takového programu pro žáky by měly následovat aktivity ve škole, **zamyšlení, zpětná vazba** (je hodnotná jak pro školu, tak pro výstavní instituci). ¹

Spolupráce výtvarného pedagoga s galerijními pracovníky

- V rámci konání takové aktivity v galerii se může i nemusí výtvarný pedagog přímo podílet na průběhu realizace. Může dát galerijnímu pracovníkovi volnou ruku a může se stát pouze **pozorovatelem**.
- Muzea také mohou změnit postoj učitelů k návštěvě tím, že jim umožní, aby se z pouhého doprovodu změnili na **partnera**.²
- Mimo dílny a semináře pro děti nabízejí některé galerie a muzea také **dílny a semináře pouze pro učitele** (viz. slide č. 3).
- Kromě lektora či animátora může výtvarný pedagog také oslovit ke spolupráci např. s **kurátora, vedoucí jednotlivých oddělení** atd.

Ukázka tvůrčích dílen pro pedagogy (v současnosti stop stav):

- <http://www.moravska-galerie.cz/moravska-galerie/vystavy-a-program/aktuality/2011/dilny-pro-pedagogy.aspx>

Vzájemné vazby výtvarného a literárního projevu

- Tato záležitost je úzce spjata s **artefiletickou (zážitkovou) dílnou**, která není čistě **výtvarnou** aktivitou, ale zahrnuje kromě dramatických a pohybových i **literární prvky**.
- Vzájemné propojení výtvarné a literární složky ve výuce však vyžaduje citlivý přístup k **individualitě** zúčastněného dítěte a opírá se o znalost určitých **psychologických postupů**.³
- Prvek volného tvůrčího psaní využívá také alternativní Freinetova moderní škola jako jednu ze svých osvědčených metod.
- Jedním ze známých pedagogů, který hojně tvůrčí psaní využíval a využívá je **doc. PhDr. Zbyněk Fišer, Ph.D.**

Vzájemné vazby výtvarného a literárního projevu

Literární projev:

- Psaný text může být volně komponován jako plánovitě zpestření výuky, jako doplněk výtvarného úkolu.
- Může primárně plnit funkci podkladu pro následné zpracování, pro výtvarnou aktivitu.
- Sekundárně může být reakcí na výtvarné dílo.
- Napomáhá vnímat dílo hlouběji, najít cestu k autorovu poselství.
- Může fungovat jako zpětná vazba k výchovně-vzdělávacímu programu.
- Podporuje kreativitu a myšlení na základě asociace.

Užitečný odkaz (světová muzea ve virtuální perspektivě):

<http://www.googleartproject.com/collections/>

<http://www.emuseum.cz/>

Citace:

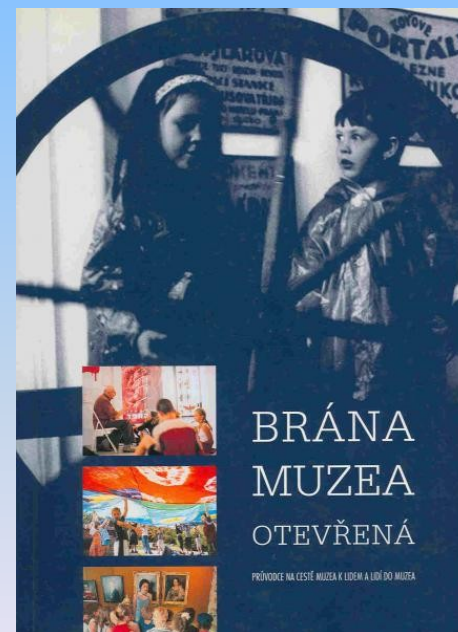
- ¹ str. 28
- ² str. 28
- ³ str. 209

Obrázky:

- Obr. 1:
<http://www.emuseum.cz/bezbarier/literatura/muzeum-a-handicapovani/brana-muzea-otevrena.html>

Literární prameny

- BRABCOVÁ, Alexandra. *Brána muzea otevřená*. 1. vyd. Náchod: JUKO, 2003. 584 s. ISBN 80-86213-28-5

Obr. 1